

Dosarul nr. 3ra-561/23
2-21046415-01-3ra-29052023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – O. Melniciuc
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc

ÎNCHEIERE

06 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de Mișcarea Obștească a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău reprezentată de avocatul Barba Valentin,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mișcarea Obștească a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ defavorabil și emiterea actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din 19 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 30 martie 2021, Mișcarea Obștească a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, solicitând obligarea adoptării deciziei de stingere a obligației fiscale prin prescripție a Mișcării Obștești a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău, obligația fiscală fiind stabilită prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr.342/169 din 26 martie 2007.

În motivarea acțiunii, a indicat că la 12 noiembrie 2020 a depus la Serviciul Fiscal de Stat cerere privind adoptarea deciziei de stingere a obligației fiscale, iar prin răspunsul din 27 noiembrie 2020 aceasta a fost respinsă.

La 30 decembrie 2020 a depus cerere prealabilă privind contestarea refuzului, iar prin decizia Serviciului Fiscal de Stat nr.47 din 18 februarie 2021, recepționată de reclamant la 01 martie 2021, a fost refuzată solicitarea de a fi stinsă prin prescripție obligația fiscală calculată în baza deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr.342/169 din 26 martie 2007.

A menționat că obligația fiscală a fost stabilită prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr.342/169 la 26 martie 2007, iar la 15 mai 2007, Serviciul Fiscal de Stat a început procedura de executare silită, fapt confirmat prin ordinul incaso nr.0500000257 din 15 mai 2007, în baza căruia s-a încasat din contul contribuabilului toți banii aflați la cont la acel moment, în sumă de 2 994 lei.

Totodată, curgerea termenului de prescripție începe la data determinării obligației fiscale, adică la 26 martie 2007, când prin decizia menționată s-a stabilit obligația fiscală a contribuabilului și începe automat să curgă termenul de prescripție stabilit expres, exhaustiv și imperativ prin norma prevăzută în art. 265 din Codul fiscal.

Însă, în răspunsul Serviciului Fiscal de Stat, se afirmă că ultima achitare a fost efectuată la 23 aprilie 2013, dar nu indică atât suma concretă, nici modalitatea de achitare, precum și subiectul concret care a efectuat acest transfer/achitare.

În continuare, după ce la 15 mai 2007 și la 01 decembrie 2008 au fost încasați în mod incontestabil toți banii în sumă de 3 169 lei, aflați pe contul reclamantei, contul bancar a rămas blocat și nici un fel de operațiuni financiare nu au mai avut loc până în prezent, dat fiind faptul lipsei de activități care ar fi generat apariția mijloacelor bănești.

În răspunsul său, Serviciul Fiscal de Stat eronat face referire la art. 401 alin. (1) lit. a) din Codul civil, invocând întreruperea prescripției, fără a argumenta și a indica expres care concret acte săvârșite de către contribuabil, au servit drept temei de a ajunge la astfel de concluzii care nu se încadrează nici formal în norma menționată de Serviciul Fiscal de Stat.

Cu referire la prevederile art. 401 alin. (1) lit. a) din Codul civil, a menționat că această normă definește expres, exhaustiv și imperativ, care fapte concrete constituie acte de recunoaștere tacită și nici în unul din cele enumerate în articol nu se încadrează contribuabilul dat, deoarece astfel de acțiuni specificate în lege nu au fost săvârșite de ultimul.

A indicat că Mișcarea Obștească a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău nu a recunoscut existența acestei datorii față de stat și a contestat decizia organului fiscal în instanța de apel, inclusiv și la Curtea Supremă de Justiție și nu a efectuat careva acțiuni care ar putea fi catalogate drept acte de recunoaștere tacită.

Creanțele fiscale sunt prescrise, legiuitorul stabilind termenul de prescripție de 6 ani. Termenul de 6 ani, expres prevăzut în interiorul căruia Statul, în speță Serviciul Fiscal de Stat, a avut posibilitatea de a-și exercita dreptul său prin executare silită în modul stabilit de Codul fiscal, fie prin intermediul instanțelor de judecată competente.

Cu referire la prevederile art. 265 din Codul fiscal, a menționat că dacă determinarea obligației fiscale a avut loc în termen sau în perioada stabilită la art. 264, ea poate fi stinsă prin executare silită de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul titlu sau de către instanța judecătorească, însă numai în cazul în care acțiunile Serviciului Fiscal de Stat sau sesizarea instanței judecătorești au avut loc pe parcursul a 6 ani de după determinarea obligației fiscale.

Din norma menționată se deduce incontestabil c, începutul termenului de prescripție de 6 ani începe să curgă din momentul determinării obligației fiscale și se stinge acest termen, inclusiv și obligația fiscală, cu expirarea a 6 ani de după determinarea obligației fiscale.

Mai mult ca atât, conform art. 173 din Codul fiscal, dacă nu a fost exercitat în termenele prevăzute de prezentul cod, dreptul statului de a determina obligația fiscală sau de a o executa silit se stinge prin prescripție în modul stabilit de Guvern. Concomitent, se stinge și obligația fiscală a contribuabilului. Stingerea obligației fiscale în urma survenirii termenelor de prescripție se face în baza unei decizii scrise a conducerii organelor cu atribuții de administrare fiscală care administrează obligația fiscală respectivă, iar în cazul serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale - în baza deciziei adoptate de către consiliul local.

În cazul de față, determinarea obligației fiscale a avut loc la 26 martie 2007, prin decizia nr. 342/169.

Conform prevederilor Codului fiscal, Serviciul Fiscal de Stat a avut la dispoziție o perioadă de 6 ani pentru a executa silit această decizie și a încasa sau a încerca să încaseze această datorie. Iar de la 26 martie 2007 și până în prezent sunt împliniți 14 ani, mai mult decât evident că s-au scurs deja de două termenul de prescripție și nu există nici un impediment legal pentru Serviciul Fiscal de Stat să aplice corect norma legală, pentru a stinge obligația fiscală prin prescripție, potrivit art. 173 din Codul fiscal.

Consideră că Serviciul Fiscal de Stat a neglijat nejustificativ norma legală ce ține de prescripție la general și prescripția fiscală în particular. Prescripția este mijlocul de dobândire sau pierdere a unui drept prin trecerea timpului ori stingerea unui drept la acțiune prin neexecutarea lui în termenul prevăzut de lege; modalitate de stingere a creanțelor bugetare. Termenul de prescripție este intervalul de timp înăuntrul căruia creditorul bugetar are dreptul de a cere executarea silită privind o creanță bugetară. Scopul prescripției în materie fiscală, fiind stingerea, pierderea dreptului statului de a urmări, prin organele sale competente, încasarea veniturilor bugetare, din cauza neexercitării acestui drept în interiorul unui anumit interval de timp, expres prevăzut de lege, interval denumit termen de prescripție.

Cu toate acestea, respingând solicitările contribuabilului de adoptare a deciziei de stingere a obligației fiscale prin prescripție, Serviciul Fiscal de Stat a ignorat fără nici o justificare prezumția legală conform căreia de la data de la care sa împlinit termenul de prescripție se produc următoarele efecte juridice: 1) încetează dreptul organului fiscal de a mai proceda la executarea silită a obligațiilor fiscale ale contribuabilului; 2) se naște dreptului contribuabilului de a se opune la executarea silită a obligației fiscale.

Prin prescripție ceea ce câștigă contribuabilul, pierde statul. Stingerea obligației fiscale în urma survenirii termenelor de prescripție se face în baza unei decizii scrise a conducerii organelor cu atribuții de administrare fiscală care administrează obligația fiscală respectivă.

A indicat că decizia de stingere a obligației fiscale are drept scop confirmarea sumelor spre anulare în Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat cu termenul de prescripție expirat. Pentru stingerea obligației fiscale prin prescripție nu este necesară o hotărâre judecătorească în acest sens, mai mult,

organele fiscale, independent, din oficiu, sunt obligate să emită o decizie de stingere a obligației fiscale prin prescripție la expirarea termenului de 6 ani, prevăzut de art. 265 din Codul fiscal.

Articolul 173 din Codul fiscal, nu prevede necesitatea depunerii unei cereri de către contribuabil pentru aplicarea prescripției fiscale, or, însuși organul fiscal, călăuzindu-se de prevederile art. 265 din Codul fiscal, poate emite decizia și stinge creanța prescrisă, astfel fiind obligat de lege.

Suplimentar, nici hotărârea de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind modul de stingere a obligației fiscale și anulare a sumelor plătite în plus prin prescripție nr. 221 din 11 aprilie 2017, nu indică necesitatea adresării contribuabilului la Serviciul Fiscal de Stat pentru emiterea unei decizii de stingere a obligației fiscale.

În Regulamentul privind modul de stingere a obligației fiscale și anulare a sumelor plătite în plus prin prescripție, este desfășurat și foarte clar expusă procedura de adoptare a deciziei privind stingerea obligației fiscale al cărei termen de prescripție a expirat.

Afirmă că pachetul documentelor confirmative, necesare pentru adoptarea deciziei privind stingerea obligației fiscale al cărei termen de prescripție a expirat include: 1) documentul care confirmă data apariției obligației fiscale; 2) actul de carență, cu anexarea informațiilor primite de la organele în adresa cărora au fost remise interpelări în vederea identificării bunurilor pasibile urmăririi; 3) actele procedurale (documente executorii în conformitate cu legislația în vigoare), în cazul executării silite prin intermediul instanței de judecată și/sau executorului judecătoresc.

Documentele menționate la sub pct. 1) și 2) vor fi autentificate de persoanele împuternicite din cadrul Serviciului Fiscal de Stat.

Consideră că, Serviciul Fiscal de Stat urma singur, de drept, să emită o astfel de decizie și să stingă creanța respectivă fără a mai fi necesară adresarea în judecată pentru a obliga să adopte decizia de stingere a obligației fiscale prin prescripție, or, art. 173 din Codul fiscal, stabilește expres care este mecanismul de stingere a obligației prin prescripție, astfel oferindu-i de drept, posibilitate legală Serviciul Fiscal de Stat să stingă individual, din oficiu creanța prescrisă.

A mai menționat că este formal și contradictoriu argumentul Serviciului Fiscal de Stat precum că, termenul de prescripție curge de la ultima achitare a contribuabilului la BPN, care a fost efectuată la 24 aprilie 2013, în sumă de 80 lei, la capitolul taxa pentru amenajarea teritoriului, deoarece și de la această dată au trecut deja mai mult de 7 ani.

Deci se confirmă că creanța fiscală este tardivă și există temei legal pentru adoptarea deciziei de stingere a obligației fiscale prin prescripție.

În context, reclamanta a indicat că, prevederile art. 170, 173, 178, 193, 264 și 265 din Codul fiscal, impun imperativ conduita subiectului raportului juridic, la caz, Serviciul Fiscal de Stat, de a stinge de drept obligația fiscală și nu este necesară invocarea scurgerii acestuia de persoana în interesul căreia s-a scurs.

Astfel, pretențiile Serviciului Fiscal de Stat față de Mișcarea Obștească a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău în sumă totală de 132 082 lei, sunt incerte, valabilitatea și existența lor este condiționată de expirarea termenului de prescripție pentru urmărirea obligațiilor cu caracter fiscal.

În concluzie, bazându-se pe jurisprudența națională, având în vedere și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (cauzele Dacia vs Moldova, Muhina vs Moldova, Grafescolo vs Moldova și IPTEH vs Moldova) obiectul cărora au fost acțiunile înaintate în instanță, fie de stat sau de alți reclamânți persoane fizice sau juridice peste termenul de prescripție, reclamanta a reiterat impunerea unei conduite imperative a organului de administrare fiscală și anume, să stingă de drept și din oficiu, obligația fiscală în cazul scurgerii termenului de prescripție.

Prin hotărârea din 07 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea înaintată de Mișcarea Obștească a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău.

S-a anulat, ca neîntemeiată, decizia Serviciului Fiscal de Stat, nr. 47 din 18 februarie 2021, emisă pe marginea contestației depusă de Mișcarea Obștească a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău împotriva Serviciului Fiscal de Stat.

S-a obligat Serviciul Fiscal de Stat să adopte decizia de stingere a obligației fiscale prin prescripție a Mișcării Obștești a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău, stabilită prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat nr. 342/169 din 26 martie 2007.

La 12 aprilie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a contestat cu apel hotărârea din 07 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la 27 aprilie 2022 a depus apel motivat, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 19 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, s-a casat integral hotărârea din 07 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea.

În motivarea soluției, instanța de apel a conchis că prima instanță greșit a ajuns la concluzia privind temeinicia acțiunii înaintate, or, la caz s-a constatat că hotărârea seria AH nr.0024322 privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului Mișcarea Obștească al Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău în mărime de 132 082 lei și decizia nr.47 din 18 februarie 2021 pe marginea contestației emise de Serviciul Fiscal de Stat, au fost emise cu respectarea competenței și conform procedurii stabilite.

În context, instanța de apel a menționat că obligația fiscală a Mișcării Obștești a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău, rezultă din decizia Serviciului Fiscal de Stat, nr. 342/169, din 26 martie 2007, asupra cazului de încălcare a legislației, emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, pe marginea dărilor de seamă a contribuabilului, prezentate în perioada A/2007-A/2013 și a majorării de întârziere calculate ulterior. Prin decizia Serviciului Fiscal de Stat nr.342/169 din 26 martie 2007, s-au încasat la buget: sumele impozitelor și plăților calculate în rezultatul controlului în cuantum de 21 272 lei și 20 167 lei; majorările de întârziere calculate în rezultatul controlului, în sumă de 6 581 lei și 6 941 lei; amendă în sumă de 5 105 lei și 4 840 lei.

A reținut că obligația în cauză nu a fost executată în termenul stabilit de legislație, iar cu scopul încasării la Bugetul Public Național a restanțelor înregistrate de entitate, pe parcursul anilor 2008-2020, a fost declanșată

procedura de executare silită a obligației fiscale. Ulterior, în corespundere cu prevederile art. 299 alin. (2) din Codul fiscal, potrivit dispoziției Serviciului Fiscal de Stat, nr.0500004326 din 06 aprilie 2017, au fost suspendate operațiunile la conturile bancare ale Mișcării Obștești a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău.

Completul instanței de apel a menționat că la 24 aprilie 2013, Mișcarea Obștească al Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău a achitat la Bugetul Public Național suma de 80 lei, la capitolul 114412 (Taxa pentru amenajarea teritoriului).

La fel, a reținut că Serviciul Fiscal de Stat a înaintat la contul bancar al Mișcării Obștești al Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău, ordinele incaso care au valoare de document executoriu: nr.0118406585 din 27.07.2018; nr.0118406586 din 27.07.2018; nr.0118406587 din 27.07.2018; nr.0119029978 din 10.04.2019; nr.0119030753 din 11.04.2019; nr.0119030762 din 11.04.2019; nr.0119076439 din 06.06.2019; nr.0119076440 din 06.06.2019; nr.0119076445 din 06.06.2019; nr.0119076452 din 06.06.2019; nr.0119076460 din 06.06.2019, însă restanța intimată nu a fost executată din motivul lipsei mijloacelor bănești la conturile bancare.

Colegiul a constatat că stingerea obligației fiscale curge de la ultima acțiune întreprinsă de organul fiscal întru perceperea restanței sau recunoașterea obligației fiscale de către contribuabil. La caz, în perioada în care Mișcarea Obștească a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău nu și-a îndeplinit obligațiile fiscale, Serviciul Fiscal de Stat a întreprins acțiuni de executare silită a obligației fiscale, manifestate prin suspendarea operațiunilor la conturile bancare și prin înaintarea ordinelor incaso menționate supra.

În acest sens, a considerat irelevantă și eronată concluzia instanței de fond cu privire la aplicarea termenului de prescripție și a prevederilor art. 173 din Codul fiscal, deoarece, termenul de prescripție la stingerea obligației fiscale curge de la ultima acțiune întreprinsă de organul fiscal întru perceperea restanței sau recunoașterea obligației fiscale de către contribuabil.

Contrar concluziei instanței de fond, la caz se constată că toate acțiunile întreprinse de Serviciul Fiscal de Stat pentru perceperea forțată a restanței, manifestate prin suspendarea operațiunilor la conturile bancare, înaintarea ordinelor incaso și ulterior emiterea hotărârii seria AH nr. 0024322 din 14 februarie 2020 privind executarea silită a obligației fiscale a Mișcării Obștești a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău, au fost efectuate în interiorul termenului de prescripție.

În context, a respins ca fiind declarative argumentele Mișcării Obștești a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău, cu referire la oportunitatea stingerii obligației fiscale prin prescripție, or, pe parcursul a 6 ani de la determinarea obligației fiscale, Serviciul Fiscal de Stat a întreprins acțiuni privind încasarea acestora, iar potrivit Registrului ordinelor incaso, de la 27 iulie 2018 până la 06 iunie 2019, apelantul a înaintat mai multe ordine incaso la conturile bancare ale contribuabilului Mișcarea Obștească al Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău întru executarea restanțelor neachitate în termen.

Mai mult ca atât, după cum a fost stabilit, intimata cunoștea cu certitudine despre existența obligației fiscale calculate în baza deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău nr. 342/169 din 26 martie 2007, inclusiv prin prisma faptului că a înaintat o acțiune împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea deciziei nr. 342/169 din 26 martie 2007, dar care a fost respinsă, iar luând în calcul principiul ”nemo censetur ignorare legem”, este de remarcat faptul că poziția de apărare nu se poate construi pe necunoașterea sau eroarea părții în materie de drept.

La 02 mai 2023, Mișcarea Obștească a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Barba Valentin, a depus recurs împotriva deciziei din 19 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

La 05 iunie 2023 Mișcarea Obștească a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Barba Valentin, a prezentat cererea de recurs motivată, prin care a solicitat: admiterea recursului, casarea integrală a deciziei, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, au invocat că decizia este neîntemeiată, arbitrară și contrară normelor imperative din Codul fiscal, emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, fiind pasibila de a fi casată.

Totodată, consideră că instanța de fond a adoptat o hotărâre absolut legală, interpretând corect legislația civilă, fiscală și cea procesuală aplicabilă cauzei deduse judecătii.

Astfel, au indicat că instanța de apel la adoptarea deciziei a neglijat aplicarea normelor imperative a legii materiale stipulate expres în art. 170,173,178,193, 264, 265 din Codul Fiscal, care impun imperativ conduita subiectului raportului juridic, la caz Serviciul Fiscal de Stat, de a stinge de drept obligația fiscală, fapt ce a dus în consecință la adoptarea actului judecătoresc arbitrar, contrar legii.

La fel, consideră că instanța de apel a interpretat arbitrar normele legale imperative menționate mai sus, distorsionând esența acestora și de fapt prin decizia recurată instanța de apel a dat o interpretare contrară esenței instituției prescripției, astfel nejustificat instanța de apel a ignorat și jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului privitor la instituția prescripției.

Au susținut că obligația fiscală a reclamantului a fost stabilită prin Decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr.342/169 la 26 martie 2007 și la 15 mai 2007 Serviciul Fiscal de Stat (IFS) a început procedura de executare silită, fapt confirmat prin ordinul de incaso nr.0500000257 din 15.05.2007 în baza căruia s-a încasat de pe contul contribuabilului toți banii aflați pe contul bancar la acel moment și anume suma de 2 994 lei. Deci, de fapt. Serviciul Fiscal de Stat (IFS) a început executarea silită față de Mișcarea Obștească al Inventatorilor si Raționalizatorilor din municipiul Chișinău și a încasat parțial suma de 2 994 lei la 15.05.2007.

Curgerea termenului de prescripție începe la data determinării obligației fiscale, adică din data de 26 martie 2007, când prin decizia menționată sa stabilit obligația fiscală a contribuabilului și începe automat să curgă termenul de prescripție stabilit expres, exhaustiv și imperativ prin norma legală imperativă prevăzută în art.265 Cod fiscal. Intimatul-reclamant a declarat în instanța de fond și cea de apel, că după ce la 15.05.2007 și 01.12.2008 au fost încasați în mod incontestabil toți banii în sumă de 3 169 lei aflați pe cont, contul bancar a rămas

blocat și nici un fel de operațiuni financiare nu au mai avut loc până în prezent, dat fiind faptul lipsei de activități ce ar fi generat apariția mijloacelor bănești. Doar, în a.2013 Președintele asociației obștești din surse personale a achitat în numerar la Bugetul Public Național suma de 80 lei ce constituia taxa pentru amenajarea teritoriului, fapt confirmat și de intimat.

Conform prevederilor Codului Fiscal deducem că, Serviciul Fiscal de Stat a avut la dispoziție o perioadă de 6 ani de zile pentru a executa silit această decizie și a încasa sau a încerca să încaseze această datorie. Deci, de la 26 martie 2007 și până în prezent, sunt împliniți deja 16 ani și este mai mult decât evident, că sau scurs mai mult de două termene de prescripție și nu există nici un impediment legal pentru SFS să aplice corect norma legală, pentru a stinge obligația fiscală concretă, prin prescripție, așa cum prescrie expres, imperativ și exhaustiv art.173 din Codul Fiscal.

Însă, Colegiul instanței de apel la adoptarea deciziei recurate a ignorat, fără justă cauză, norma legală obligatorie, conform căreia, termenul de prescripție este intervalul de timp înăuntrul căruia creditorul bugetar intimatul SFS a avut dreptul de a cere executarea silită privind o creanță bugetară concretă, individualizată prin Decizia Serviciului fiscal de stat nr. 342/16 din 26 martie 2007.

Instanța de apel admitând apelul declarat de către intimatul-SFS, casând fără nici un temei legal hotărârea instanței de fond și respingând solicitările recurentului-reclamant de adoptare a deciziei de stingere a obligației fiscale prin prescripție a ignorat fără nici o justificare prezumția legală, conform căreia de la data de la care s-a împlinit termenul de prescripție se produc următoarele efecte juridice: 1) încetează dreptul organului fiscal de a mai proceda la executarea silită a obligațiilor fiscale ale contribuabilului; 2) se naște dreptului contribuabilului de a se opune la executarea silită a obligației fiscale. Prin prescripție: ceea ce câștigă contribuabilul, pierde statul.

Stingerea obligației fiscale în urma survenirii termenelor de prescripție se face în baza unei decizii scrise a conducerii organelor cu atribuții de administrare fiscală care administrează obligația fiscală respectivă. Decizia de stingere a obligației fiscale are drept scop confirmarea sumelor spre anulare în Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat cu termenul de prescripție expirat. Pentru stingerea obligației fiscale prin prescripție nu este necesară o Hotărâre Judecătorească în acest sens, mai mult ca atât Organele Fiscale, independent, din propria inițiativă (din oficiu) sunt obligate să emită o decizie de stingere a obligației fiscale prin prescripție la expirarea termenului de 6 ani prevăzut de art. 265 Cod fiscal.

Analiza Codului fiscal prin prisma mecanismului de stingere a obligațiilor fiscale prin prescripție, confirmă cu certitudine, că art. 173 Cod fiscal nu prevede necesitatea depunerii unei cereri de către contribuabil pentru aplicarea prescripției fiscale. Invers, de drept, însuși organul fiscal călăuzindu-se de prevederile art. 265 Cod fiscal emite decizia și stinge creanța prescrisă, astfel fiind obligat de lege. Deci, articolul 173 din Codul Fiscal stabilește expres care este mecanismul de stingere a obligației prin prescripție, astfel oferindu-i de drept, posibilitate legală Serviciul Fiscal de Stat să stingă individual (din oficiu) creanța prescrisă. Concomitent, pretențiile Serviciul Fiscal de Stat față de recurentul-reclamant sunt

tardive, deoarece sunt condiționate de expirarea termenului de prescripție pentru urmărirea obligațiilor cu caracter fiscal.

Consider că este contrară legii motivarea instanței de apel precum că termenul de prescripție curge de la ultima achitare a contribuabilului la Bugetul Public Național (BPN) care a fost efectuată la data de 24.04.2013 în sumă de 80 lei la capitolul taxa pentru amenajarea teritoriului, dat fiind faptul, că această sumă achitată în bugetul de stat era o datorie curentă la acel moment, ce nu are nici o legătură nici directă și nici indirectă cu obligațiunea fiscală stabilită prin Decizia Serviciului fiscal de stat nr.342/16 din 26 martie 2007, care se reflectează și respectiv se achită la conturi fiscale diferite fiind de drept obligațiuni fiscale distincte.

Deci, de drept această achitare a datoriei curente pentru amenajarea teritoriului nu poate în nici un caz să fie asimilată cu nici una din situațiile expres prevăzute în art.401 Cod civil, deoarece datoria constatată prin decizia nominalizată din 2007 este individualizată separat și doar asupra acestei creanțe a fiscului se răsfrânge tardivitatea pe care am invocat-o, solicitând aplicarea mecanismului legal prevăzut în art.173,178 și 265 Cod fiscal, adică stingerea obligației fiscale prin prescripție, normă legală care urmează a fi aplicată de către Stat, inclusiv prin intermediul instanțelor naționale.

Dar constată că și acest argument al instanței de apel expus drept temei de admitere a cererii de apel nu are suport juridic pentru a refuza stingerea prin prescripție a obligației fiscale a reclamantului, deoarece și de la această dată (24.04.2013) sunt scurși deja mai mult de 10 ani.

Consideră că nu are suport juridic nici motivarea instanței de apel, că pe parcursul anilor 2018-2019 de către funcționarii SFS au mai fost înaintate repetat ordine de incaso la conturile bancare ale reclamantului pe care deja sunt suspendate operațiunile de către SFS din anul 2007, dat fiind faptul că sunt contrare art.173,178 și 265 Cod fiscal, care prevede imperativ și foarte clar, că dacă nu a fost exercitat în termenele prevăzute de prezentul cod, dreptul statului de a executa silit obligația fiscală a contribuabilului, atunci acest drept se stinge prin prescripție.

În decizia recurată instanța de apel eronat face referire la alin.1 lit. a) art.401 Cod Civil, invocând întreruperea prescripției, fără a argumenta și a indica expres care concret acte săvârșite de către contribuabil, au servit drept temei de a ajunge la astfel de concluzii sofisticate care nu se încadrează nici formal în norma menționată.

Norma legală sus citată definește expres, exhaustiv și imperativ, ce fapte concrete constituie acte de recunoaștere tacită și nici în unul din cele enumerate în articol nu se încadrează contribuabilul-recurent, deoarece astfel de acțiuni specificate în lege nu au fost săvârșite de către acesta și recurentul reclamant nu a efectuat careva acțiuni ce ar putea fi catalogate drept acte de recunoaștere tacită.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă, către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod.

Examinând admisibilitatea recursului, în raport cu actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul deciziei a fost pronunțat la data de 19 aprilie 2023. Copia dispozitivului a fost notificat reprezentantului recurentului la 20 aprilie 2023 (f.d.190). Cererea de recurs nemotivată a fost depusă la 02 mai 2023. Copia deciziei motivate a fost notificată avocatului Barba Valentin la 12 mai 2023 (f.d.193). Iar, motivarea recursului a fost depusă la 05 iunie 2023.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că la depunerea recursului împotriva deciziei din 19 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Mișcarea Obștească a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău reprezentată de avocatul Barba Valentin a respectat termenele prevăzute la art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Mișcarea Obștească a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău reprezentată de avocatul Barba Valentin, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al

instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Mișcarea Obștească a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău reprezentată de avocatul Barba Valentin.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Mișcarea Obștească a Inventatorilor și Raționalizatorilor din mun. Chișinău reprezentată de avocatul Barba Valentin, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Aliona Miron

judecătorii

Diana Stănilă

Ion Malanciuc